

08
επαναληπτικά
θέματα

Α' ΛΥΚΕΙΟΥ
ΑΡΧΑΙΑ

ΕΚΦΩΝΗΣΕΙΣ

ΚΕΙΜΕΝΟ: ΞΕΝΟΦΩΝΤΟΣ «ΕΛΛΗΝΙΚΑ»

Α. Κείμενο 1 (Βιβλίο 2, Κεφάλαιο 3, §§ 51-53)

Πάλιν δέ εισελθών εἶπεν: «Ἐγώ, ὦ βουλή, νομίζω προστάτου ἔργον εἶναι οἴου δεῖ, ὅς ἂν ὀρῶν τούς φίλους ἐξαπατωμένους μή ἐπιτρέπη. Καί ἐγώ οὖν τοῦτο ποιήσω. Καί γάρ οἶδε οἱ ἐφεστηκότες οὐ φασιν ἡμῖν ἐπιτρέψειν, εἰ ἀνήσομεν ἄνδρα τόν φανερώς τήν ὀλιγαρχίαν λυμαινόμενον. Ἔστι δέ ἐν τοῖς καινοῖς νόμοις τῶν μέν ἐν τοῖς τρισχιλίοις ὄντων μηδένα ἀποθνήσκειν ἄνευ τῆς ὑμετέρας ψήφου, τῶν δ' ἔξω τοῦ καταλόγου κυρίους εἶναι τούς τριάκοντα θανατοῦν. Ἐγώ οὖν, ἔφη, Θηραμένην τουτονί ἐξαλείφω ἐκ τοῦ καταλόγου, συνδοκοῦν ἅπασιν ἡμῖν. Καί τοῦτον, ἔφη, ἡμεῖς θανατοῦμεν».

Ἀκούσας ταῦτα ὁ Θηραμένης, ἀνεπήδησεν ἐπί τήν ἐστίαν καί εἶπεν: «Ἐγώ δ' ἔφη, ὦ ἄνδρες, ἱκετεύω τά πάντων ἐννομώτατα, μή ἐπί Κριτία εἶναι ἐξαλείφειν μήτε ἐμέ μήτε ὑμῶν ὃν ἂν βούληται, ἀλλ' ὄνπερ νόμον οὔτοι ἔγραψαν περί τῶν ἐν τῷ καταλόγῳ, κατά τοῦτον καί ὑμῖν καί ἐμοί τήν κρίσιν εἶναι.

Καί τοῦτο μέν, ἔφη, μά τούς θεούς οὐκ ἀγνοῶ, ὅτι οὐδέν μοι ἀρκέσει ὄδε ὁ βωμός, ἀλλά βούλομαι καί τοῦτο ἐπιδειξάι, ὅτι οὔτοι, οὐ μόνον εἰσὶ περί ἀνθρώπους ἀδικώτατοι, ἀλλά καί περί θεούς ἀσεβέστατοι. Ὑμῶν μέντοι, ἔφη, ὦ ἄνδρες καλοί καγαθοί, θαυμάζω, εἰ μή βοηθήσετε ὑμῖν αὐτοῖς, καί ταῦτα γινώσκοντες ὅτι οὐδέν τό ἐμόν ὄνομα εὐεξαλειπτότερον ἢ τό ὑμῶν ἐκάστου».

Κείμενο 2 (Βιβλίο 2, Κεφάλαιο 4, §§ 1)

Τέτοιος στάθηκε ο θάνατος του Θηραμένη. Τότε πια θεώρησαν οι Τριάκοντα πως ήταν ελεύθεροι να τυραννούν δίχως φόβο. Όχι μόνο απαγόρευσαν σ' όσους δεν ήταν γραμμένοι στον κατάλογο να μπαίνουν στην πόλη, αλλά τους άρπαζαν κι από μέσα απ' τ' αγροκτήματά τους για να τους πάρουν, αυτοί κ' οι φίλοι τους, τη γη τους. Οι κατατρεγμένοι κατέφευγαν στον Πειραιά, μα κ' εκεί συνεχιζόταν ο διωγμός. Τα Μέγαρα κ' η Θήβα γέμισαν πρόσφυγες.

(Μετάφραση: Ρόδης Ρούφος)

B. ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ**1. ΜΕΤΑΦΡΑΣΗ**

Να μεταφράσετε τα αποσπάσματα:

«Πάλιν δέ εισελθών.....λυμαινόμενον.»

«Ἀκούσας ταῦτα.....τήν κρίσιν εἶναι.»

(Μονάδες 30)

2. ΕΡΜΗΝΕΥΤΙΚΕΣ ΕΡΩΤΗΣΕΙΣ

α) Να σχολιάσετε τη φράση: «...ὁ Θηραμένης, ἀνεπήδησεν ἐπὶ τὴν ἐστίαν...ἰκετεύω...».

(Μονάδες 10)

β) Γιατί χαρακτηρίζονται οι Τριάκοντα «ἀδικώτατοι» και «ἀσεβέστατοι»; (Να ληφθεί υπόψη και το μεταφρασμένο κείμενο)

(Μονάδες 10)

3. ΕΙΣΑΓΩΓΗ

- Ποια τα χαρακτηριστικά του υπεύθυνου πολίτη κατά τον Θουκυδίδη;

(Μονάδες 10)

4. ΛΕΞΙΛΟΓΙΚΑ

- Να βρείτε ετυμολογικά συγγενείς λέξεις μέσα από το κείμενο με τις παρακάτω: γνωστός, φήμη, γράμμα, νόμισμα, αλοιφή.

(Μονάδες 10)

5. ΓΡΑΜΜΑΤΙΚΗ

- α) Η § 52 να γραφεί με την αλλαγή: *ὁ Θηραμένης* = *οἱ φεύγοντες*.

- β) Να κλιθούν στον αντίθετο αριθμό: *ἐγώ, ἄνδρα, τουτονί, ὄνομα*.

- γ) *ἀκούσας, γιγνώσκοντες*: να αντικατασταθούν χρονικά οι μετοχές.

- δ) *ἐννομώτατα, ἀδικώτατοι, ἀσεβέστατοι*: να γραφούν οι βαθμοί στα αντίστοιχα επιρρήματα.

(Μονάδες 20)

6. ΣΥΝΤΑΚΤΙΚΟ

- α) Να χαρακτηρίσετε συντακτικά τις υπογραμμισμένες λέξεις του κειμένου: *ἀποθνήσκειν, κυρίους, πάντων, οὐδέν, τοῦτο*.

(Μονάδες 5)

β) Να συνδέσετε τους επιρρηματικούς προσδιορισμούς της στήλης Α (§ 52-53) με τους χαρακτηρισμούς της στήλης Β.

A

1. *ἐπί τήν ἐστίαν*
2. *κατά τοῦτον*
3. *μόνον*
4. *περί ἀνθρώπους*
5. *καί ταῦτα γινώσκοντες*

B

- α. ποσού
- β. αναφοράς
- γ. συμφωνίας
- δ. εναντίωσης
- ε. τόπου (στάση)

(Μονάδες 5)